

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 5 czerwca 2008 r.

DOLiS-440-208/08

**Pan
Zbigniew Ćwiąkański
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
Al. Ujazdowskie 11
00 – 950 Warszawa**

zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stosowanej przez prokuratury praktyki polegającej na wpisywaniu na stronie adresowej kopert informacji o treści pisma (postanowienia, zawiadomienia), jako niezgodnej nie tylko z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, ale również z przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), zwanej dalej Kpk.

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął z urzędu postępowanie w sprawie działania Prokuratury Rejonowej polegającego na wpisywaniu na stronie adresowej kopert informacji o treści pisma (postanowienia, zawiadomienia). W ten sposób uwidaczniano także informacje o przedmiocie postępowania, jak „postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy”, „zawiadomienie o skierowaniu aktu oskarżenia do sądu”, „odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym”. Taki sposób umieszczania informacji na kopercie prowadzi do ujawnienia osobom trzecim treści przesyłki, a tym samym do naruszenia istotnej sfery prywatności jej adresata. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych działanie takie narusza przepisy dwóch ustaw, a mianowicie Kodeksu postępowania karnego i ustawy o ochronie danych osobowych.

W opinii Prokuratora Rejonowego, od którego Generalny Inspektor otrzymał wyjaśnienia w tej sprawie, jak również Prokuratora Okręgowego, takie zasady oznaczania korespondencji sporządzanej w prokuraturze wynikają z zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 września 2007 r. w sprawie zakresu działania

sekretariatów i innych działów administracji w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury (Dz. Urz. MS Nr 7 poz. 33), zwanego dalej zarządzeniem. Prokurator Rejonowy, wypowiadając się w sprawie powołał treść § 29 i 33 tego zarządzenia, jak również zasady przysyłania wezwań, zawiadomień i odpisów postanowień wynikające § 40 ust. 5 oraz załączania do akt odpisów m.in. zwrotnych pokwitowań odbioru pism ustanowione w § 51 ust. 1 ww. zarządzenia. Prokurator wskazał również na stosowaną przez prokuraturę praktykę, która polega na tym, że zwrotne poświadczenie odbioru, jako druk Ministerstwa Sprawiedliwości o symbolu MS/K Og 25, sklejane jest z kopertą (wzór tej koperty złożono do akt sprawy), w którą składane są określone pisma procesowe. Zwrotne poświadczenie odbioru wypełniane jest oryginalnym pismem, natomiast na kopercie odbijana jest kopia tej treści. Dlatego na zwrotnym poświadczeniu odbioru (oraz na grzbiecie koperty) istnieje rubryka „rodz. przesyłki ...”, w którym wpisywany jest tylko rodzaj pisma – natomiast jego treść zapisana jest w druku w zaklejonej kopercie. Wpisanie rodzaju przesyłki oraz sygnatury akt pozwala na identyfikację jaka decyzja procesowa dotarła do adresata i pozwala na umieszczenie w aktach właściwego zwrotnego poświadczenia odbioru przy właściwej decyzji. Prokurator Rejonowy poinformował również, że przesyłki prokuratorskie doręczane są na podstawie podpisywanej z Poczta Polska umowy, a osoby je doręczające mają obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej wynikającej z art. 39 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 188 z późn. zm.). Ponadto, w toku tego postępowania do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Zastępcy Prokuratora Okręgowego, z którego wynika, że Prokuratura Okręgowa popiera pogląd wyrażony w stanowisku Prokuratora Rejonowego. Świadczyć to może o tym, że ww. praktyka, kwestionowana przez organ do spraw ochrony danych osobowych, stosowana jest we wszystkich prokuraturach.

W odniesieniu do powyższych argumentów zauważyć należy, iż dopuszczalność przetwarzania danych osobowych uzależniona jest od spełnienia przez administratora danych (prokuraturę) jednej z przesłanek przetwarzania danych osobowych określonych w ustawie o ochronie danych osobowych. Art. 23 ust. 1 tejże ustawy określa warunki przetwarzania danych, w szczególności przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy). Tymczasem, zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, natomiast sposób doręczania pism w postępowaniu karnym określa art. 128 § 2 Kodeksu postępowania karnego, stanowiący, że wszelkie pisma przeznaczone dla uczestników postępowania doręcza się w taki sposób, by treść ich nie była udostępniona osobom niepowołanym.

Art. 141 Kpk stanowi podstawę do wydania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym. Przepisy tego rozporządzenia nie przewidują wpisywania na stronie adresowej kopert sygnatury akt oraz informacji o przedmiocie pisma (postanowienia, zawiadomienia), jaki jest stosowany przez prokuraturę.

Stosownie do § 29 wyżej powołanego zarządzenia, na pismach sporządzanych w prokuraturze, wysyłanych do innych organów i osób umieszcza się sygnaturę akt sprawy, której one dotyczą, a na podstawie § 33 ust. 2 tego zarządzenia w nagłówku pisma podaje się – w miarę potrzeby – określenie przedmiotu sprawy. W tym miejscu warto zaznaczyć, że te przepisy zarządzenia odnoszą się jednak do treści pisma prokuratury, a nie koperty,

w której pismo jest wysyłane. Tak więc kwestionowana praktyka nie wynika również z przepisów ww. zarządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Po rozważeniu argumentacji Prokuratury i wyżej wskazanych norm, stwierdzić należy, że uzasadnionym jest wniosek, że praktyka wpisywania na stronie adresowej kopert informacji o treści pisma (postanowienia, zawiadomienia) jest stosowana bez jakiegokolwiek podstawy prawnej. Tym samym jest to działanie nieprawidłowe zarówno w świetle przepisów procedury karnej i regulujących sposób funkcjonowania prokuratury, jak i jest to przykład niewłaściwego wykonywania jednego z najważniejszych obowiązków spoczywających na administratorze danych – obowiązku zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym (art. 36 ustawy). Łamanie obowiązujących przepisów prawa prowadzące do udostępniania danych osobom nieupoważnionym nie powinno być usprawiedliwiane tym, że doręczaniem przesyłek prokuratury zajmują się wyspecjalizowani pracownicy poczty zobowiązani do zachowania tajemnicy pocztowej. Jak można przypuszczać, ww. działania są podejmowane przez prokuraturę dla ułatwienia, czy też uproszczenia czynności związanych z przesyłaniem korespondencji.

Mając na uwadze, że kwestionowana praktyka dotyczy zapewne nie tylko ww. prokuratury, ale i innych prokuratur w kraju, zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań mających na celu zaniechanie umieszczania na kopertach informacji o treści pisma (postanowienia i zawiadomienia), jak również proszę o poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o działaniach podjętych w niniejszej sprawie.